

PROGRAMA SANITARI

AGRUPACIÓ DE DEFENSA SANITÀRIA

FEDERACIÓ D'ASSOCIACIONS DE CUNICULTORS DE CATALUNYA

VETERINARIS RESPONSABLES:

JOAN MARIA ROSELL I PUJOL. Col·legiat B-758

LAIA ABADAL I PLAIXATS. Col·legiat B-3.830

JORDINA CASAS I CANTÓ. Col·legiat B-4.451

MARIA MARTÍNEZ I GINER. Col·legiat L-984

RICARD GARRIGA I BARAUT. Col·legiat B-4.284

Programa sanitari de la FACC 2010-2011 per l'exploració:

NOM:

MARCA OFICIAL:

CODI REGA:

Període del 2 de setembre del 2010 al 1 de setembre del 2011

INTRODUCCIÓ

Segons el Reial Decret 1547/2004, les explotacions cunícules han de disposar d'un programa sanitari bàsic que ha de ser aprovat per l'autoritat competent. Aquest programa bàsic serà supervisat en la seva aplicació per un veterinari autoritzat o habilitat per l'explotació. El programa sanitari inclou:

- Programa de control de les malalties infecto-contagioses com les mixomatosi i la malaltia vírica hemorràgica. Així com també altres malalties que poden afectar l'espècie cunícola.
- Programa de control de les parasitosis internes i externes.
- Programa de control de les malalties micòtiques.
- Protocol d'higiene, mesures de bioseguretat bàsiques, pautes de neteja, desinfecció, desinsectació i desratització. Programa d'eliminació higiènica de cadàvers i altres subproductes animals no destinats al consum humà (consultar Guia de Bones Pràctiques).

Aquest programa sanitari recull pautes generals que poden adaptar-se a cada explotació cunícola en particular i està adreçat a l'explotació amb la marca oficial i codi REGA que consta a la portada.

QUINS SÓN ELS OBJECTIUS DEL PROGRAMA SANITARI?

Disminuir la prevalença de les malalties parasitàries internes, externes i micòtiques, a més, de reduir la incidència de les mixomatosi i de la malaltia hemorràgica vírica (RHD) mitjançant antiparasitaris, antimicòtics, vacunes i mesures preventives de bioseguretat (desinfecció, desratització, desinsectació). Tots aquests procediments s'implementaran sota la supervisió dels veterinaris de l'ADS.

QUINA METODOLOGIA S'HA DE SEGUIR PER COMPLIR ELS OBJECTIUS?

1. PARASITOSIS INTERNES:

- A) COCCIDIOSIS: Prevenció mitjançant anticoccidiòsics al pinso (robenidina 50-60 ppm; diclazuril 1 ppm; salinomicina 20-22 ppm). Ocasionalment, tractaments preventius via aigua (diclazuril, toltrazuril, sulfamides, amprol).
- B) ENCEFALITOOZONOSIS: Prevenció amb imidazols (fenbendazol, albendazol, flubendazol) via oral en ocasió de cada cicle reproductiu de les femelles.

- C) NEMATODOSIS: Prevenció amb la mateixa pauta que l'encefalitozoonosis.
- D) CISTICERCOSIS: Prevenció amb la mateixa pauta que l'encefalitozoonosis.

2. PARASITOSIS EXTERNES:

A) SARNES: Prevenció amb acaricides per via tòpica, avermectina injectable o ambdós en ocasió de cada cicle reproductiu. Ús d'acaricides a foses i passadissos. En el cas de la sarna sarcòptica, s'ha de posar especial atenció al personal de l'explotació per evitar contagis.

3. MALALTIES MICÒTIQUES:

A) DERMATOFITOSIS (TINYES): Prevenció amb enilconazol via tòpica mitjançant la pulverització setmanal i flor de sofre al niu al moment del part. Es posarà especial atenció al personal de l'explotació per evitar contagis i en granges que venen reproductors.

4. LES MIXOMATOSIS:

Primovacunació dels futurs reproductors amb vacuna elaborada amb virus heteròleg i revacunació dos mesos més tard amb vacuna elaborada amb virus homòleg (als 2 i 4 mesos d'edat, respectivament). Revacunació dels adults cada 6 mesos. No obstant, en funció de les condicions de cada granja i els seu entorn, el veterinari adaptarà el protocol vacunal.

En funció de la sol·licitud del productor i el criteri del facultatiu, en algunes granges, serà necessari vacunar els llodrigons. Les granges *oficialment indemnes* quedarien excloses del pla vacunal.

Pautes vacunals:

1. Cada 4-6 mesos amb vacuna elaborada amb virus heteròleg a reproductors i reposició. Si no hi ha mixomatosi a la zona, es fa cada 6 mesos; si n'hi ha, cada 4. Es fa en zones de baix risc.
2. Cada 4-6 mesos amb vacuna elaborada amb virus homòleg a reproductors i reposició. Es fa en zones de risc mitjà-alt.
3. Contínua: als 2 mesos es vacuna amb vacuna heteròloga als futurs reproductors i als 4 mesos amb la vacuna homòloga. Es revacuna a tots els reproductors a la tardor i la primavera.
4. Pauta als conills deslletats: només es fa quan hi ha mixomatosi als conills deslletats.
5. No s'ha de vacunar a les granges *oficialment indemnes* o les que estiguin en previsió de ser-ho.

5. MALALTIA HEMORRÀGICA VÍRICA (RHD):

Vacunació dels futurs reproductors i, ocasionalment, a criteri del facultatiu, revacunació dels adults. Les granges *oficialment indemnes* quedarien excloses del programa vacunal.

Pautes vacunals:

1. Cada 6 mesos vacunar a tots els reproductors i futurs reproductors.
2. Contínua: als 3 mesos de vida i revacunar al cap de l'any.
3. No s'ha de vacunar a les granges *oficialment indemnes* o les que estiguin en previsió de ser-ho.

6. HIGIENE:

A) NETEJA: Eliminació de matèria orgànica de les instal·lacions com a pas previ a la desinfecció, amb especial atenció a les gàbies i el terra.

B) DESINFECCIÓ:

Control de la potabilitat de l'aigua de l'explotació.

Es posarà especial atenció a les gàbies provinents de l'escorxador.

Desinfecció ambiental de les naus diàriament.

Desinfecció del material en ocasió de cada canvi.

Desinfecció de les rodes dels vehicles que accedeixen a l'explotació.

Es posarà especial atenció als panells de refrigeració.

Ús d'equips adequats com són les pulveritzadores manuals i, de manera recomanada, les motoritzades o, eventualment, instal·lacions automàtiques.

C) DESINSECTACIÓ: Ús de larvicides i insecticides de contacte o ambient, entre altres.

D) DESRATITZACIÓ: Ús de raticides col·locats en llocs estratègics.

E) ELIMINACIÓ D'ANIMALS MALALTS I SOSPITOSOS:

Per raons de benestar i seguretat alimentària, els animals sospitosos de patir una malaltia no poden ser enviats a l'escorxador, sinó que s'han de sacrificar de manera innòcua a la pròpia granja. La manera més adequada depèn de cada cas i s'hauria de consultar amb el veterinari responsable.

Es posarà especial atenció en el maneig i emmagatzematge dels cadàvers, preferentment, amb un sistema de refrigeració fins al dia previst de recollida.

7. ENREGISTRAMENT:

Les actuacions esmentades s'enregistraran en el llibre de registre corresponent.

8. FORMACIÓ CONTINUADA:

La formació relacionada amb aquest programa, s'efectua de manera continuada a les visites personalitzades que fan els veterinaris a cada explotació.

QUINS ALTRES OBJECTIUS INCLOU AQUEST PROGRAMA SANITARI?

Disminuir la prevalença de les malalties de l'aparell digestiu, respiratori i de la reproducció, així com l'estafilocòcia. Es posarà especial atenció a la detecció d'altres zooantroponosis, a més de la tinya i la sarna sarcòptica, com les salmonel·losis, que es controlarien mitjançant una estricta higiene (neteja, desinfecció i eliminació de malalts) i també mitjançant l'aplicació d'autobacterines.

La metodologia a seguir amb aquestes malalties consisteix en el control a través de la diagnosi, la prevenció i, en cas necessari, del tractament.

QUINES MESURES DE BIOSEGURETAT S'HAN D'APLICAR?

La bioseguretat la definim com totes aquelles mesures que prenem per tal d'evitar que una malaltia s'introdueixi en una granja i la seva difusió dins l'explotació. Les malalties poden entrar a les granges a través de nous animals, persones, vehicles, animals d'altres espècies, pinso i aigua de beguda, aire ... Les mesures a prendre serien:

- Localització de la granja (només per granges de nova construcció).
- Reposició: tenir els animals en quarantena (per exemple, dues setmanes).
- Visites: disposar de roba i calçat nets o d'un sol ús, enregistrament al llibre de visites...
- Mesures de protecció per impedir l'accés d'animals d'altres espècies, vehicles i personal extern a l'explotació mitjançant tanca perimetral, portes d'accés tancades, teles ocelleres a les finestres...

COM S'HA DE FER L'ELIMINACIÓ HIGIÈNICA DE CADÀVERS I ALTRES SUBPRODUCTES ANIMALS NO DESTINATS AL CONSUM?

A)CADÀVERS: La normativa vigent obliga a les explotacions ramaderes a disposar d'un sistema legal per l'eliminació dels cadàvers. El procediment de destrucció o

eliminació de cadàvers el farà una empresa acreditada. Es recomana tenir el contenidor de cadàvers fora del recinte de l'explotació.

B) DEJECCIONS: Cal tenir un pla de gestió de les dejeccions produïdes i portar un registre actualitzat. Per l'emmagatzematge de les dejeccions produïdes a l'explotació cal tenir una fossa o foneria estanc i amb una capacitat suficient.

C) MEDICAMENTS: Per l'eliminació de restes de medicament i els seus envasos, xeringues, agulles i altres materials amb risc biològic cal disposar d'un contenidor de productes zoosanitaris que recollirà periòdicament una empresa autoritzada.

QUINES MESURES S'HAN DE PRENDRE RESPECTE AL BENESTAR ANIMAL?

Segons el Reial Decret 348/2000 i el 441/2001, tots els animals en explotacions ramaderes han de complir els següents aspectes:

- El personal ha de ser adequat al nombre d'animals i ha de disposar dels coneixements i la competència professional adients per tenir cura dels animals.
- Els animals s'han d'inspeccionar com a mínim un cop al dia, aquells que semblin malalts o ferits han de rebre el tracte adequat (separació, medicació, sacrifici). La il·luminació ha de ser suficient per veure l'estat dels animals i s'ha de disposar d'un lloc adequat per aïllar els animals malalts o ferits.
- El productor ha de mantenir un registre actualitzat dels tractaments realitzats i els animals morts detectats. Aquests registres s'han de mantenir tres anys com a mínim.
- Els animals han de disposar d'un espai suficient, a on tinguin capacitat de moviment.
- Els materials de construcció i els equips no han de ser perjudicials i han de ser de fàcil neteja i desinfecció. No hi ha d'haver cantonades afilades i sortints.
- Hi ha d'haver circulació de l'aire, i la pols, temperatura, humitat i concentració de gasos ha de ser adequada als animals. La relació d'hores de llum/foscors han de ser adequades.
- Alimentació, aigua i altres substàncies han de ser sanes, adequades i suficients, i ha de ser fàcil accedir-hi. Els equips de distribució han de ser adequats i estar nets. Està prohibit administrar substàncies no autoritzades.
- Els equips automàtics i mecànics han de ser revisats i amb manteniments periòdics. Els equips de subministrament d'aigua i aliments han d'estar dissenyats per evitar-ne la contaminació. La qualitat de l'aigua ha de ser adequada.

- Els animals mantinguts a l'aire lliure s'han de protegir contra les inclemències del temps i els depredadors. No s'han d'utilitzar procediments de cria naturals o artificials que ocasionin o puguin ocasionar patiments o ferides.

COPIA